

ZEE VAARDIGHEID EXTRA TEST (ZVE)

Doel:

Het doel van de test is het vaststellen of de kandidaat voldoende kennis, technieken en vaardigheden bezit om *veilig*¹ een groep, bestaande uit maximaal zes *ervaren zeekajakvaarders*² te leiden.

Examinatoren:

Minimaal twee NKB zeekajak hoofdinstructeurs.

Uitvoering:

De test wordt bij voorkeur afgenomen gedurende een dagtocht, waarbij onder het varen de diverse praktijkonderdelen worden getoetst. De kandidaat moet aantonen dat deze zelfstandig leiding kan geven aan een groep zeekajakvaarders. De eigen vaartechnieken moeten *vakbekwaam*³ worden uitgevoerd.

De test wordt afgenomen bij *ruwe omstandigheden*⁴.

Aan de test moeten minimaal twee kandidaten deelnemen. Het maximale aantal kandidaten is vier. De groep kan aangevuld worden met extravaarders tot een totale groepsgrootte van zes personen, examinatoren niet meegeteld.

Eisen en Ervaring:

De kandidaat moet tenminste 18 jaar oud zijn.

De kandidaat moet in het bezit zijn van het diploma Zeevaardigheid of een daaraan gelijkgesteld certificaat.

De kandidaat moet *aantoonbaar*⁵ hebben deelgenomen aan minimaal vijf *zeekajaktochten*⁶, waarbij hij/zij (mede) de leiding had.

Eisen en Ervaring (vervolg):

De kandidaat moet tijdens zeekajak tochten (in totaal) de volgende ervaringen hebben opgedaan:

- Windkracht (minimaal 4 Beaufort)
- Strooming (3 knopen)
- Afstand (20 zeemijlen)
- Duur (4 uur zonder tussentijds aanlanden)
- Oversteek (5 zeemijlen uit de kust)
- Golfhoogte (1 tot 1,5 meter)
- Branding of brekende golven (1 tot 1,5 meter)
- Navigatie met zeekaart en kompas tijdens een tocht
- Meerdaagse tocht (waarbij de kandidaat zorgdraagt voor zelf meegebracht eten, drinken en slaapgelegenheid)
- Tochtplanning (dagtochten en meerdaagse tochten)
- Tochtleiding

Deze ervaringen hoeven niet allemaal en tegelijkertijd in één tocht voor te komen!

Uitrusting:

De kandidaat moet onderstaande uitrusting kunnen tonen en gebruiken:

- Redbare zeekajak⁷ (beladen voor een tweedaagse tocht)
- Spatzeil⁸
- Zwemvest⁹ (voorzien van een fluit)
- Peddel
- Winddichte anorak, bij voorkeur met capuchon (voor tijdens het varen)
- Geschikte kleding voor op het water en op het land
- Schoeisel (voor tijdens het varen en tijdens een pauze aan land)
- Helm (als hoofdbescherming in ruwe omstandigheden en branding)
- Muts; wol of fleec (als hoofdbescherming tegen de kou)
- Pet of hoed (als hoofdbescherming tegen de zon)
- Reservekleding (geschikt voor de heersende omstandigheden)
- Dekkompas (afleesbaar)
- Peilkompas (onder handbereik)
- Lunchpakket (voor dagtocht)
- Noodrantsoen (voor 12 uur)
- Drinkwater of andere (niet-alcoholische) drank
- Warme drank (of een mogelijkheid om warme drank te maken)
- Horloge (afleesbare tijd)
- Zeekaart (op het dek)
- Getijde informatie
- Waterdichte zakken

Uitrusting (vervolg):

De kandidaat moet onderstaande veiligheidsuitrusting kunnen tonen en gebruiken:

- Reservepeddel (onder handbereik)
- Pomp (handpomp onder handbereik of voetpomp)
- Sleeplijn (minimaal 10 meter lengte, direct bruikbaar)
- Reddingszak, oranje (2x1 meter; onder handbereik)
- Aluminiumfolie reddingsdeken
- Parachutepijl, rood (Advies: Pains Wessex Para Rocket red, of vergelijkbaar; onder handbereik)
- Zaklantaarn
- Reparatieset (voor noodreparatie)
- EHBO-set

De kandidaat moet de volgende kampeeruitrusting kunnen tonen:

- Tent of bivakzak
- Slaapmat
- Slaapzak
- Kookuitrusting (met middelen om vuur te maken)
- Voedsel (voor 24 uur)

De volgende uitrusting wordt aanbevolen:

- Marifoon (onder handbereik)
- Mobiele telefoon
- Handstakellicht, rood (onder handbereik)
- Flitslicht (aan zwemvest)
- Contact sleeplijn (maximaal 1 meter lengte; direct bruikbaar)
- Mes (onder handbereik)
- Materiaal om een luik af te dekken (bij verlies luikdeksel)
- Spons

De test moet worden uitgevoerd in een zeekajak die beladen is met genoemde uitrusting. De uitrusting in de compartimenten van de zeekajak moet droog blijven tijdens de test. Er mag geen uitrusting verloren gaan.

Vaartechnieken:

De kandidaat dient te demonstreren:

- *Efficiënte*¹¹ en *effectieve*¹² basis vaartechnieken
- *Hoge peddelsteun*¹³ (aan beide zijden)
- *Scullen*¹⁴ (zijde naar keuze)
- *Rollen*¹⁵ (zijde naar keuze)
- *Zelfredding*¹⁶ (methode naar keuze)
- X-redding van een beladen zeekajak (als redder)
- *Slepen*¹⁷
- *Surfen*¹⁸ (golven en branding)

Leiderschap:

Het leiding geven aan een groep tijdens een zeekajak tocht, waaronder:

- Uitleg van de tochtplanning en relevante veiligheidsaspecten aan de vaarders
- Informeren van overheidsinstanties (bijv. kustwacht) (indien van toepassing)
- Overzicht, controle en positionering
- Nemen van adequate beslissingen, communicatie en het gebruik van signalen
- Inzicht in groepsprocessen, het op gemak stellen van vaarders
- Evaluatie van de tocht met de groep

Navigatie:

De kandidaat dient kennis, inzicht en vaardigheden aan te tonen met:

- Navigeren onder de heersende omstandigheden
- Werken met gegist bestek (indien van toepassing)
- Toepassen van transito- en kruispeilingen (indien van toepassing)
- Gebruiken van betonning voor navigatie doeleinden
- Herkennen van natuur- en rustgebieden en uitwijk bij mogelijke verstoring

Calamiteiten:

Het leiding geven aan de groep bij het omgaan met een onverwachte, in opdracht van de examinatoren geënceneerde, calamiteit. Hierbij kan sprake zijn van (maar hoeft niet beperkt te zijn tot) omgeslagen vaarders in ruwe omstandigheden, tijdsdruk, zieke/gewonde of anderszins onmachtige vaarders, muiterij in de groep, schade aan uitrusting, van buiten komend onheil, etc. De kandidaat dient adequaat om te gaan met:

- Overzicht, controle en eigen positionering
- Veiligheid van de groep
- Communicatie met de groep
- Capaciteiten van de vaarders
- Taakverdeling binnen de groep
- Reddingstechniek
- Uitwijkroutes (indien van toepassing)
- Inschakelen van hulp van buitenaf (indien van toepassing)

Theorie:

De kandidaat dient vragen te kunnen beantwoorden over:

- Praktische ervaring naar aanleiding van zijn/haar deelname aan de opgegeven ervaringstochten
- Het plannen van een tweedaagse tocht met behulp van zeekaarten, getijde tabel, stroomatlas en overige nautische informatie
- Zeekaart (afstanden, dieptes, droogvallende plaatsen, symbolen, kompasroos)
- Betoningstelsels
- Getij en stroming
- Koersen en koersformules
- Invloeden van wind, getij en stroming op de vaaromstandigheden, vaarrichting, vaarsnelheid, vaartijd en tochtplanning.
- Inzicht in het effect van de trim van de zeekajak op de koersvastheid in wind en golven en het effect van het gebruik van een scheg of roer
- Herkennen van gevaren en plaatsen waar branding of ander ruw water is te verwachten
- Elementaire kennis over golven, deining en branding
- Elementaire kennis over het weer
- Elementaire kennis over EHBO:
  - Onderkoeling en oververhitting
  - Stoppen van een bloeding
  - Behandeling bij botbreuken
  - Behandeling bij een arm uit de kom
  - Behandeling bij shock
  - Behandeling van een bewusteloze
- Algemene kennis van zeekajak varen in Nederlandse kustgebieden:
  - Getijbeweging langs de Nederlandse kust:
    - Wantij
    - Muien en zwinnen
    - Strekdammen
    - Beroeps- en pleziervaart
    - Natuurgebieden en verbodsbepalingen
    - Kustwacht en reddingsdiensten
    - Weerberichten
  - Veiligheidseisen ten aanzien van zeekajak varen
  - Algemene kennis over typen en eigenschappen van zeekajaks

Definities:

- ¹ Veilig De kandidaat houdt rekening met de omstandigheden in relatie met de capaciteiten van de vaarders (en die van de kandidaat zelf) en past de tocht daarop aan. Een tochtleider is verantwoordelijk voor de veiligheid van de groep.
- ² Ervaren zeekajak vaarder Vaarder met het diploma Zeevaardigheid of met een daaraan gelijkgesteld niveau.
- ³ Vakbekwaam Zonder paniek, zelfverzekerd (communicatie), doortastend (snelheid van handelen), bootgevoel (stabiliteit), bootbeheersing (manoeuvreren, opkanten), kennis van de eigen uitrusting (waar het zit en hoe te gebruiken), fysieke conditie (vaarsnelheid), oog voor de eigen veiligheid en de veiligheid van anderen (omgeving), kennis van zaken (theorie, het waarom).
- ⁴ Ruwe Omstandigheden Windkracht 4-6 Beaufort. Golfhoogte van 1 tot 1,5 meter. Branding (of brekende golven) van 1 tot 1,5 meter, krachtig genoeg zodat de kandidaat een effectieve hoge steun kan demonstreren.
- ⁵ Aantoonbaar Door middel van een logboek en/of controleerbare schriftelijke referenties.
- ⁶ Zeekajak tochten Tochten op zee met een minimum vaarafstand van 12 zeemijlen en/of tochten in een getijdengebied waarbij gedurende de tocht een stroming van 3 knopen wordt ervaren. Maximaal twee tochten mogen op groot open water (bijvoorbeeld IJsselmeer) hebben plaatsgevonden, voorzover de afstand tot de kust minimaal 3 zeemijlen is.
- ⁷ Redbare zeekajak Een bruikbare zeekajak, bij voorkeur voorzien van waterdichte schotten en luiken. Indien de zeekajak niet is voorzien van waterdichte schotten, zoals bij vouw-, zelfbouw- en/of Groenlandkajaks, dan dienen er luchtzakken aanwezig te zijn. De draagklossen en grijplijnen moeten in goede staat zijn en zostevig bevestigd zijn dat de (voor een dagtocht beladen) zeekajak eraan kan worden opgetild tijdens een redding. De draagklossen zijn bevestigd nabij de vóór- en achterpunt. De draagklossen zijn bevestigd met een enkel koord of een samengebonden lus, zodat vingers niet bekneld kunnen raken. De zeekajak mag geen scherpe of uitstekende delen hebben waaraan een vaarder of een redder zich zou kunnen verwonden.
- ⁸ Spatzeil Een spatzeil dat voorzien is van een lus (of lussen) om het, indien nodig, makkelijk van de kuip los te trekken. Het spatzeil mag niet zodanig lekken dat dit de uitvoering van de test beïnvloedt.
- ⁹ Zwemvest Goed passend zwemvest met een voor de kandidaat geschikt (genormeerd) drijfvermogen. Het zwemvest dient in goede staat te zijn.

- ¹⁰ Onder handbereik Bereikbaar door de kandidaat tijdens het varen, zonder hulp van anderen.
- ¹¹ Efficiënt Een uitvoering die meer op techniek dan op kracht gebaseerd is. Een uitvoering die ook 'lang' volgehouden kan worden. De uitvoering mag niet blessure gevoelig zijn.
- ¹² Effectief Met duidelijk zichtbaar resultaat, doeltreffend, binnen een 'redelijke' tijd.
- ¹³ Hoge peddelsteun De kandidaat dient zodanig uit balans te zijn, dat deze zou omslaan als de hoge peddelsteun niet zou worden ingezet.
- ¹⁴ Scullen De kandidaat laat zich omvallen totdat de zeekajak een slagzij maakt van ongeveer 90 graden, waarbij deze stand tenminste vijf slagen wordt vasthouden, waarna een terugkomen tot normaalstand volgt.
- ¹⁵ Rollen De rol moet worden uitgevoerd in golvend water.
- ¹⁶ Zelfredding De kandidaat dient de zeekajak onderwater te verlaten. Een zelfredding wordt als succesvol beoordeeld als de kandidaat het spatzeil dicht heeft en in staat is om verder te varen (evt. met kuip vol water). Het gebruik van een peddel drijver is toegestaan. Na drie mislukte pogingen van een kandidaat beslissen de examinatoren over vervolgpogingen. De kandidaat in het water dient zowel zeekajak als peddel steeds vast of binnen handbereik te hebben.
- ¹⁷ Slepen Dit omvat het manoeuvreren naar de te slepen zeekajak, het aanhaken, een stukje varen, de sleeplijn losgooien bij de sleper, een stukje doorvaren, waarbij de sleeplijn los van de sleper en zijn/haar zeekajak moet komen. Tot slot moet de sleper de sleeplijn opbergen; klaar voor een volgend gebruik ervan.
- ¹⁸ Surfen De kandidaat dient het surfen te demonstreren waarbij de zeekajak op koers gehouden wordt door een achterstevan roer. Indien de zeekajak uitbreekt, dan moet de zeekajak overeind gehouden worden met een lage en/of hoge steun. De kandidaat toont inzicht met betrekking tot de aankomende golven en brekers en zijn/haar positie ten opzichte van eventuele andere personen. Bij surfen in brekende golven en branding geldt dat omslaan of uitstappen gevolgd door een rol of zelfredding acceptabel is.